

DESETNICA IN DESETLETNICA DELOVANJA PEVSKE SKUPINE RAGLE

ANDREJA TOMAŽIN

“Po starem ljudskem izročilu, nekoč znanem po celi Evropi, morata deseti sin ali deseta hči zapustiti dom in se podati na večno popotovanje po svetu. Desetemu bratu pripisujejo na splošno nekakšno imenitnost, saj velja med ljudstvom za nekaj posebnega, za človeka s posebnimi močmi in sposobnostmi. Desetnica pa je obsojena na večno beračenje in prebijanje skozi težko življenje, čeprav tudi ona ni brez magičnih moči.

V pesmi Desetnica obljubi svoji materi, da se bo vrnila čez sedem let, vendar je takrat mati, zanemarjena od dolge poti, ne prepozna in ji ne da prenočišča, saj pričakuje imenitne gospe. Desetnica se poslovi, mati pa spozna napako in od žalosti umre.” To zgodbo o desetnici so zapisale Ragle na programski list ob svojem 10. jubileju, ob katerem so pripravile koncert ter se ob njem simbolično - kot desetnica - sprehodile po poti, ki so jo pred leti začrtale.

Spraševale so se: “Ali se nekaj podobnega kot z desetnico ne godi z našo slovensko ljudsko pesmijo? Še vedno se tu in tam pojavlja med nami, včasih sprejeta, še večkrat pa s pomilovanjem ali celo posmehovanjem prezrta. Največkrat se oglasi, ko je med nami veselje, a se mora hitro umakniti, ko jo preglasi bučna harmonika ali glasna moderna glasba. Večkrat jo poskušamo olepšati in izboljšati s predelavami, hočemo jo modernizirati, približati sodobnemu človeku, a se zdi, da ji s tem nalagamo breme, ki jo izčrpa, vsekakor pa ne plemeniti. Ali bomo prepoznali vrednosti naše ljudske pesmi in je ne bomo prezrli, kakor je mati svojo hčer v Desetnici in nato umrla? Ali bomo še Slovenci, ko ne bomo poznali in cenili slovenske ljudske pesmi?”

27. maja 2006 je bil večer v Kulturnem domu Trebnje napolnjen s tihim pričakovanjem Večera s slovensko ljudsko pesmijo, ki so ga priredile Ragle od 10-letnici delovanja. Ragle znajo presenetiti še tako zahtevnega

Razstavo keramičnih figuric avtorice Ladine Korbar je odprl dr. Janez Bogataj (na fotografiji v sredini, levo od njega Ladina Korbar in njen soprog).

(Foto: Marko Kapus, Trebnje, maj 2006.)

poslušalca oziroma obiskovalca svojih koncertov. Znajo biti neponovljive, izvirne in ustvarjalne. S prepletom igranih odlomkov Desetnice in ob prepevanju ljudskih pesmi od začetka delovanja do danes so ljubitelji ljudskih pesmi popeljale v vsakoletni tematski koncert in s tem sklenile 10-letno delovanje. Poudariti je treba najpomembnejše, da Ragle svojo odločitev izpred desetih let vztrajno gojijo dalje in z njo živijo. Lahko bi dejali, da je zbiranje in petje slovenskih ljudskih pesmi njihov način življenja. Zbirajo in pojejo slovenske ljudske pesmi takšne, kakršne so: preproste, a bogate, na videz okorne, a polne raznih spoznanj in modrosti, žalosti pa tudi veselja in šegavosti. Pesmi skušajo ostati takšne, kot jih slišijo pri svojih starših, sorodnikih, prijateljih, v svojem okolju in na posnetkih iz drugih krajev.

Delovanje Ragel sega od deklic, ki so drgnile osnovnošolske klopi, pa do današnjih odraslih deklet, študentk in že tudi mamic. Deset jih je začelo, zvrstilo dvanajst in zadnja leta jih vztrajno poje pet: Karolina Gliha, Jera Rot, Neža Rot, Zala Rot in Marjana Saje.

Skozi deset let sta Ragle na odru Kulturnega doma v Trebnjem z zanimivimi medigrami spremljala lutkarja v podobi desetnice in zvonarja.

(Foto: Marko Kapus, Trebnje, maj 2006.)

Slovensko ljudsko pesem so ponesle po vsej Sloveniji in zunaj nje. Zapele so več kot 290-krat. Organizirale deset Slovenskih večerov, deset žegnanj v Dečji vasi, sodelovale v projektu Rastoča knjiga, s strokovnjaki in priznanimi skupinami ljudske glasbe, v programih radiev, največkrat radia Ognjišče in Radia Slovenija, na dobrodelnih koncertih. Ljudsko pesem so predstavljale šolarjem, snemale za arhiv Radia Slovenija, izdale dve kaseti in zgoščenki ter knjigo ... Ponosne so na 15 tematskih koncertov in 270 pesmi, ki jih rade zapojejo na praznovanjih in vsem, ki jim polepšajo vsakdan in povrnejo delček čudovite mladosti.

Velika bera - zaklad. Ali se kdaj vprašamo, kolikokrat so se Ragle zbrale na prepevanju? Koliko odrekanih in mladostniških brezskrbnih uric je zamenjalo potovanje in petje na vabljenih koncertih? Koliko ur priprav tematskih koncertov? Vse lahko le ugibamo, vendar verjamemo, da se bo dosedanje 10-letno delovanje nadaljevalo in preneslo v mlajše generacije, kajti le tako bo ostala ljudska pesem živa. Temelj, na katerem Ragle gradijo, sta od vsega začetka zakonca Zvonka in Pavle Rot, ki živita zavezana slovenski ljudski pesmi in delujeta v Društvu Ragle. Čestitamo vsem, ki izpričuje popolno nasprotje Desetnice.

Po koncertu se je večer nadaljeval z odprtjem razstave v Baragovi galeriji, in sicer Glinena oblačila, figure iz barvane žgane glin avtorice Ladine Korbar. Razstavo z oblačili kmečkih ljudi iz različnih slovenskih pokrajin, tudi Trebanjcev, s konca 19. in začetka 20. stoletja smo si lahko ogledovali do 18. junija 2006. Tudi pri tej razstavi so pomembno sodelovali posamezniki Društva Ragle, ki so zbirali gradivo za glinene figure, ki štejejo za izdelke umetnostne obrti.

Skrbno pripravljena scena in prijeten program sta obiskovalcem ponudila obilo užitkov ob spremljanju koncerta ob 10. obletnici Ragel.
(Foto: Marko Kapus, Trebnje, maj 2006.)